

Bölüm 9

TARIM İŞLETMELERİNDE KADIN GİRİŞİMCİLİĞİ HAKKINDA YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İÇERİK YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Halil Özcan ÖZDEMİR¹

GİRİŞ

Girişimcilik konuları arasında kadın girişimciliğinin yeri ve önemi bu tür çalışmaların yapılmasını elzem kılmaktadır. Türkiye’de 1980’li yıllardan itibaren kadınların işgücüne katılımı konusunda yapılan çalışmaların yoğunluk kazandığı yıllardır. Günümüzde önemi bir kez daha ortaya çıkmış olan gıda sektörünün kaynağını teşkil eden tarım sektöründe kadınların işgücündeki payı azımsanmayacak miktardadır ve tarımın sürdürülebilirliğinde önemli rol oynamaktadır (Oğuz vd. 2015; Kan ve Kan, 2017; Kan vd. 2017; Kan vd., 2018). Ayrıca erkeklere göre daha hassas ve incelik gerektiren işlerde kadınların girişicilerin erkeklere oranla daha yetenekli oldukları söylenebilir. Oldukça fazla öneme haiz olan kadın girişimciliği hakkında yapılmış çalışmaların tespit edilmesi ve yeni çalışmalara yönelik olarak planlamaların yapılması üzerinde durulması gereken konuların başında gelmektedir.

Tatlıdil ve Candemir (1998)’e göre; siyasal, ekonomik ve toplumsal nedenler ile küçük girişimciliğin yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, kadınların girişimci olarak yeterliliklerin sağlanması yönündeki eğilimler ve bunları destekleyici uygulamalar giderek yoğunluk kazanmıştır. Küçük işletme girişimciliğinin desteklenmesi ile ilgili politikalar, üretimde ortaya çıkan esnek üretim tartışmalarıyla yeni bir içerik kazanmış, istikrarsız pazarlara ve değişen tüketiciler tercihlerine yanıt vermede küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin önemi artmıştır. Çelebi’ye göre (1997) kadın girişimcileri tanımlayan kişisel karakteristikler, dinamik, bağımsız, özgüvenli, rekabetçi ve amaç yönelimli olmaları olarak tanımlanmaktadır. Bir diğer ifade ile girişimci kadınlar; hırslı olma, risk alma, kendi işini kontrol etme gibi özellikler ile de tanımlanmaktadır (akt. Yetim, 2002).

¹ Doç. Dr. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, hoozdemir@ahievran.edu.tr

Kadının işgücüne katılması ve girişimci olmasının sosyoekonomik gelişmişliğe ve hane halkı gelirine önemli katkıları yadsınamaz bir gerçektir. Gerek ülke ekonomisinin kalkınması gerekse de hane halkının ekonomik refah düzeyindeki artışa katkı sunması kadınların girişimciliklerinin kamu otoritesi tarafından da desteklenmesini zorunlu kılmaktadır. Ayrıca kadın girişimcilere KOSGEB vb. kurumlar tarafından verilecek destek miktarlarının ve türlerinin arttırılması gerekmektedir. Bu konulara dikkat çekecek ve farkındalık yaratacak reklam ve duyuruların gerek basılı gerekse görsel medya tarafından sıkça dile getirilmesi de gerekmektedir. İleride bu konu hakkında uzamsal bir çalışmanın yapılması gerek literatüre gerekse de araştırmacılara katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

1. Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). Bilimsel araştırma yöntemleri, *Pegem Atf İndeksi*, 1-360.
2. Cohen, L. (2007). Experiments, quasi-experiments, single-case research and meta-analysis (Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. in Eds) *Research methods in education*.(6th eds.), London: Routledge Falmer.
3. Çelebi, N. (1997). *Turizm sektöründeki küçük işyeri ve örgütlerinde kadın girişimciler*, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü. Ankara.
4. Daşdemir, İ. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. 2. Baskı Nobel Akademik Yayıncılık ve Danışmanlık Tic. Ltd. Şti., Yayın No: 1536.
5. Dochy, F. (2006). A guide for writing scholarly articles or reviews for the Educational Research Review, *Educational Research Review*, 4(1-2), 1-21.
6. Erdem, A. T. (2017). Kurumsal girişimcilik üzerine yapılan çalışmaların içerik analizi yöntemiyle incelenmesi, *European Journal of Managerial Research (EJMR)* (1), 1-8.
7. Falkingham, L. T, Reeves, R. (1998). Context analysis—a technique for analysing research in a field, applied to literature on the Management of R&D at the section level, *Scientometrics*, 42 (2), 97-120.
8. Ghouse, S., McElwee, G., Meaton, J., & Durrah, O. (2017). Barriers to rural women entrepreneurs in Oman. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*. 23(6), 998-1016.
9. Hisrich, R. D., Peters, M. P. (1989). *Starting, developing and managing a new enterprise*, Homewood, IL:BPI
10. Hisrich, R.D., Peters, M. (2001). *Entrepreneurship*, 5th Edition, McGraw-Hill Higher.
11. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
12. Kan, M. ve Kan, A. (2017). Yerel çeşitlerin korunmasında ve üretimin sürdürülebilirliğinde kadınlar. *TÜRKTOB Dergisi*, 6(23), 20-23.
13. Kan, A., Kan, M., and Doğan, H.G. (2017). An overview to women's empowerment policies in rural areas of Turkey. *International Conference on Agriculture, Forest, Food Sciences and Technologies*, 15-17.05.2017, Nevşehir
14. Kan, A., Kan, M., Dogan, H.G., Tosun, F., Uçum, İ., and Solmaz, C. (2018). Evaluation of young farmers project support program in temrs of agri-entrepreneurship in Turkey. *Pak. J. Agr. Sci.* 55(4),1021-1031
15. Kumari, S., Kaushik, V., Lodha, N. (2010). Problems faced by rural women entrepreneurs of Rajasthan. *Studies on Home and Community Science*, 4(2), 115-119.

16. Oğuz C., Kan A., Kan M. (2015). Women's role in sustainable rural development: The case study of Yaylacık Village in Konya, Turkey. Eds; Efe, R., Bizzarri, C., Cürebal, İ., and Nyusupova, G.N. Environment and ecology at the beginning of 21st century, Chapter: 16, p:216-240, St. Kliment Ohridski University Press, Sofia-Bulgaria.
17. Tatlıdil, R., Candemir, A. (1998). *İhracata yönelik küçük ve orta ölçekli işletmelerde pazarlama eğitiminin firma gelişimine katkısı: İzmir örneği*, İzmir Ticaret Odası Yayını, Yayın No:50.
18. Yetim, N. (2002). Sosyal sermaye olarak kadın girişimciler: Mersin örneği, *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 2(2), 79-92.